

Силабус дисципліни

Гра в закладах дошкільної освіти: цілісний погляд, системний підхід

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – А Освіта

Спеціальність – А2 Дошкільна освіта

Освітньо-професійна програма

Дошкільна освіта. Інклюзивна освіта

Дисципліна циклу: нормативна

Рік навчання: 1. Семестр: 2

Кількість кредитів: 3

Мова викладання: українська

Керівник курсу:

доктор філософії, викладач **Ростислав РУДЕНСЬКИЙ**

Контактна інформація

r.rudenskyi@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Гра у закладах дошкільної освіти: цілісний погляд, системний підхід» відповідає головним принципам сучасної державної освітньої політики, стратегії забезпечення якості дошкільної освіти та спрямована на розвиток готовності майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти до впровадження гри як наскрізного підходу в освітньому процесі закладу дошкільної освіти. Навчальна дисципліна реалізується з метою забезпечення всебічного розвитку дітей та наступності між дошкільною та початковою освітою.

Оскільки Державний стандарт дошкільної освіти визначає ігрову діяльність як провідну, а принцип «навчання через гру» як наскрізний у взаємодії з дитиною, це вимагає актуалізації механізмів особистісного та професійного саморозвитку педагогів. Саме на вирішення зазначених актуальних завдань і спрямований зміст навчальної дисципліни «Гра у закладах дошкільної освіти: цілісний погляд, системний підхід».

Структура дисципліни

Години (практ.)		Тема	Результати навчання	Завдання
Денна	Заочна			
2	2	Тема 1. Вступ до спецкурсу «Гра у закладах дошкільної освіти: цілісний погляд, системний підхід»	Знати правила співпраці в рамках спецкурсу «Гра у закладах дошкільної освіти: цілісний погляд, системний підхід», умови ефективності та дієвості правил; знати поняття «агентності дитини» в контексті дошкільної освіти; вміти організовувати визначення очікувань як дієвого інструмента усвідомленого навчання; володіти ігровими способами об'єднання дітей у пари, команди.	Тести, вправи, презентації результатів виконаних завдань
2		Тема 2. . Заклад дошкільної освіти як територія гри	Знати і вміти обґрунтовувати поняття гри як наскрізного підходу в освітньому процесі закладу дошкільної освіти; вміти обґрунтовувати збагачене освітнє середовище як умову особистісно-орієнтованої та компетентнісної освіти; знати; обґрунтовувати гру як спосіб забезпечення цілісної освітньої подорожі дитини.	Тести, вправи, презентації результатів виконаних завдань
2		Тема 3. Дошкільна освіта в контексті сьогодення (частина 1)	Розуміти та вміти обґрунтовувати «Світ, що змінюється – сучасна реальність»; знати та обґрунтовувати трансформаційні зміни в освіті; розуміти гру як спосіб підготовки дитини сьогодні до світу завтра; розуміти та аргументувати роль гри у формуванні цілісної особистості дитини.	Тести, вправи, презентації результатів виконаних завдань

2		Тема 4. Дошкільна освіта в контексті сьогодення (частина 2)	Розуміти портрет сучасного дошкільника; вміти обґрунтовувати наступність між дошкільною та початковою ланкою у контексті формування ключових компетентностей та наскрізних умінь дитини; знати умови ефективного розвитку сучасних дітей; вміти обґрунтовувати гру як спосіб партнерської взаємодії дітей, батьків, педагогів.	Тести, вправи, презентації результатів виконаних завдань
2		Тема 5. Освіта: переосмислення концепту	Знати міжнародний досвід: сучасні тенденції дошкільної освіти у різних країнах світу; знати концептуальні засади розвитку дошкільної освіти в Україні; вміти визначати поняття “гра” в нормативних документах дошкільної освіти.	Тести, вправи, презентації результатів виконаних завдань
2		Тема 6. Гра як відкрита система	Знати та вміти обґрунтувати гру як відкриту систему та наскрізний процес у взаємодії з дитиною; знати парціальну програму розвитку дитини від 2 до 6 років «Творці майбутнього» та методичні рекомендації до неї; обґрунтовувати роль гри у формуванні всебічно розвиненої особистості дитини; вміти здійснювати рефлексивний аналіз власного ігрового досвіду.	Тести, презентації, термінологічний диктант, творчі завдання
2		Тема 7. Характеристики гри як ДНК освітнього процесу сьогодні	Знати п'ять характеристик гри як індикаторів якісної взаємодії дорослого з дитиною (значуща, соціальна, активна, мотивуюча, радісна); вміти обґрунтовувати вплив гри на всебічний розвиток дитини: цілісний підхід.	Тести, презентації, термінологічний диктант, творчі завдання
2	2	Тема 8. Безмежний арсенал інструментів гри як підходу у професійних практиках педагогів (частина 1)	Дієві інструменти професійної взаємодії педагога закладу дошкільної освіти з дітьми. Усвідомлена практика гри. Використання відкритих запитань та завдань для реалізації гри як наскрізного підходу в освітньому процесі закладу дошкільної освіти.	Тести, презентації, творчі завдання
2		Тема 9. Безмежний арсенал інструментів гри як підходу у професійних практиках педагогів (частина 2)	Знати та вміти обґрунтовувати безмежні можливості гри для всебічного розвитку дитини; вміти визначати ефективні практики ігрового підходу; знати поняття «стан потоку» як невід'ємна умова для утримання інтересу та мотивації дітей.	Ділові ігри, тести, презентації, творчі завдання
2		Тема 10. Спектр гри як динамічний континуум	Вміти обґрунтовувати спектр гри як динамічний континуум: вільна гра, спрямована гра, розвивальна гра; вміти моделювати освітній процес з урахуванням спектру гри; знати усвідомлену навігацію спектром гри для всебічного розвитку дитини; баланс ініціатив дорослого та дитини як невід'ємна умова набуття досвіду агентності	Тести, презентації, термінологічний диктант, творчі завдання
2		Тема 11. Гра як підхід: практичний та аналітичний вимір (частина 1)	Знати дієві практики реалізації гри як підходу з урахуванням динаміки спектру гри; вміти обґрунтовувати усвідомлення можливостей розвитку агентності дитини в освітньому процесі закладу дошкільної освіти; вміти аналізувати практики відповідно до спектру	Ділові ігри, тести, презентації, творчі завдання
2		Тема 12. Гра як підхід: практичний та аналітичний вимір (частина 2)	Знати ранкові зустрічі та їхнє значення для дітей і педагога; знати відображення гри у професійних практиках педагогів, пошук доказів гри; обґрунтовувати усвідомлений погляд на організацію взаємодії з дітьми в грі	Ділові ігри, тести, презентації, творчі завдання
2		Тема 13. Креативність як ключове вміння людини	Розуміти креативність як спосіб мислення, що стимулює інновації та трансформації світу навколо, як ментальний м'яз, а не статична якість і риса; вміти обґрунтовувати гру як природний механізм розвитку креативного мислення; знати та вміти застосовувати ефективні практики пошуку креативних рішень	Тести, презентації, термінологічний диктант, творчі завдання

2	Тема 14. Проектна діяльність як активна стратегія розвитку дітей	Знати теоретичні засади реалізації проектної діяльності в закладі дошкільної освіти; вміти здійснювати педагогічний супровід проектної діяльності у дошкільці; вміти організовувати практикум проектної діяльності та дослідницько-експериментальну діяльність як механізм створення “стану потоку”.	Тести, вправи, презентації результатів виконаних завдань
2	Тема 15. Знайомство з програмою соціально-емоційного розвитку і навчання «Perry Pals» («Веселі друзі»)	Вміти актуалізувати соціально-емоційний розвиток і навчання; знати шведську програму соціально-емоційного розвитку і навчання дітей віком від 3 до 9 років «Perry Pals» («Веселі друзі»); вміти обґрунтовувати ігровий та діяльнісний підходи як ефективні механізми реалізації програми; вміти імплементувати в освітній процес закладу дошкільної освіти.	Тести, презентації, термінологічний диктант, творчі завдання
2	Тема 16. Взаємодія з батьками: новий погляд	Знати та вміти обґрунтовувати цілісний характер взаємодії з батьками у закладах дошкільної освіти; обґрунтовувати гру як інструмент, механізм та майданчик для реалізації педагогіки партнерства у закладі дошкільної освіти; володіти Play Fest та Play Day як ефективними практиками партнерської взаємодії.	Тести, вправи, презентації результатів виконаних завдань
2	Тема 17. Роль педагога у реалізації гри як наскрізного підходу в закладі дошкільної освіти	Знати готовність педагога до реалізації гри як наскрізного підходу в освітньому процесі закладу дошкільної освіти; вміти обґрунтовувати дизайн-мислення педагога як фундамент усвідомленої професійної практики та секрети успіху сучасного педагога закладу дошкільної освіти.	Тести, презентації, термінологічний диктант, творчі завдання

Список рекомендованих джерел:

1. International Play Association Article 31 For Children.. URL: <https://ipaworld.org/wp-content/uploads/2023/04/Ukrainian-Portrait-poster-layout-FINAL.pdf>
2. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти). 2021. URL: <http://surl.li/qvzmiu>.
3. Біла книга «Навчання через гру та діяльнісний підхід: огляд доказів». Дж.М.Зош, Ем.Дж.Хопкінс, Х.Дженсен, Кл.Лю, Д.Ніл, К.Пірш-Пасек, С.Ліннет Соліс, Д.Вайтбрейд. -LEGO-Торгова марка LEGO Group. 2017. 39 с.
4. Біла книга «Фасилітація гри: мистецтво та наука про залучення дітей дошкільного віку до навчання через гру». Ханна Дженсен, Ангела Пайл, Дженіфер М. Зош, Хасін Б. Ібрагім, Алехандра Сарагоса Шерман, Жиркі Ріунамо та Бريدжіт К. Хамре-LEGO-Торгова марка LEGO Group. 2019. 23 с.
5. Гра дошкільника: теорія і практика. Джайджест 5 / Упор. Г. І. Григоренко. Запоріжжя: «ЛПКС» ЛТД, 2007. 196 с.
6. Гратися не боїтися. ВГО «Асоціація працівників дошкільної освіти України»; ЮНІСЕФ «Книжкова полиця», 2024. URL: https://drive.google.com/file/d/1Zw571QVptXJks3IN_g5WY8WtI_s70pvK/view
7. Державний стандарт дошкільної освіти: особливості впровадження / Упоряд.: О. Г. Косенчук, І. М. Новик, О. А. Венгловська, Л. В. Куземко. Харків: Вид-во «Ранок», 2021. 240 с.
8. Дошкільна педагогіка: підручник / Тамара Поніманська. 4-те вид., переробл. Київ: ВЦ «Академія», 2018. 408 с. (Серія «Альма-матер»).
9. Ігрова діяльність дошкільника. Старший дошкільний вік: навчально-методичний посібник. / Т. О. Піроженко, К. В. Карасьова. Київ: Генеза, 2014. 96 с.
10. Ігрова діяльність дошкільника: молодший дошкільний вік / Т. О. Піроженко та ін. Київ: Генеза, 2016. 88 с.
11. Ігровий простір дитини / Катерина Карасьова, Тамара Піроженко. К.: Шкільний світ, 2011. 128 с.
12. Ковальова Н. Гра – розвиток, діяльність, навчання. ВГО «Асоціація працівників дошкільної освіти України»; ЮНІСЕФ «Книжкова полиця», 2023. 35 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1EGvSQO5HMa8ANnwBSxkqCqYIWm69Jj0d/view>.
13. Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку / Авт.-упор. А. П. Бурова. Тернопіль: Мандрівець, 2010. 256 с.
14. Освітні програми розвитку, виховання та навчання дітей раннього та дошкільного віку. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/doshkilna-osvita-2/programi-rozvitku-ditey>.
15. Парціальна програма розвитку дитини від 2 до 6 років «Творчі майбутнього» та методичні рекомендації /О. Ю. Рома, І. Ю. Звоник, Г. В. Малевич; the LEGO Foundation, 2021. 100 с.
16. Пихтіна Н. П. Теорія і методика ігрової діяльності дітей: навч. посіб. К.: КНТ, 2021. 268 с.
17. Професійний стандарт «Вихователь закладу дошкільної освіти» <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-vihovatel-zakladu-doshkilnoyi-osviti>
18. Столяр М., Береговська Т. Право дитини на гру: чому це важливо для гармонійного розвитку дошкільнят. ГО «СМАРТ Освіта». URL: <https://nus.org.ua/articles/pravo-dytyny-na-gru-chomu-tse-vazhlyvo-dlya-garmonijnogo-rozvytku-doshkilnyat/>
19. Шуть М. Майстерність проведення гри. К.: Шкільний світ, 2007. 128 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися встановлених дедлайнів, а у разі їх порушення без поважної причини оцінка за завдання може бути знижена. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час модульних контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання:

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	20%	20%	5%	15%
Поточне оцінювання*	Модульний контроль**	Поточне оцінювання*	Модульний контроль**	Тренінг	Самостійна робота
Середнє арифметичне з оцінок отриманих під час опитування на кожному практичному занятті.	Модульна контрольна робота (теми 1-4).	Середнє арифметичне з оцінок отриманих під час опитування на кожному практичному занятті	Модульна контрольна робота (теми 5-9)	Оцінка за виконане завдання	Оцінка за виконане завдання

Шкала оцінювання

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)